

ABSTRAKT

Cílem této práce je na základě ekonomických poznatků o přirozeném monopolu analyzovat stěžejní teoretické právní aspekty, které koncept přirozeného monopolu přináší nebo se kterými souvisí, poskytnout výklad k jejich charakteristice a rozebrat vybrané právní aspekty související s danou problematikou. To vše pak se zaměřením na odvětví elektroenergetiky a plynárenství.

Vedle právních předpisů a odborné literatury byla významným zdrojem pro tuto diplomovou práci rozhodnutí Ústavního a Nejvyššího správního soudu. Zohledněna byla též úprava předpisů evropského práva a mnohdy také výkladová pravidla Evropské komise. Diplomová práce je členěna do pěti kapitol.

První kapitola je věnována ekonomickým východiskům pozitivní právní úpravy. Poskytuje ucelený obraz o problematice modelu a jejího uvedení do kontextu zkoumaných odvětví. Je rozebrána podstata modelu, jeho historie i názory jeho kritiků. V této kapitole je též vymezeno, koho lze v souladu s tuzemskou právní úpravou považovat za přirozené monopoly, a dále jsou stanoveny tři oblasti právních institutů, kterým se věnují následující kapitoly.

V druhé kapitole jsou vymezeny vybrané základní pojmy, jež jsou podstatné pro následující výklad. Konkrétně se jedná o pojmy distribuční, přenosové a přepravní soustavy a jejich provozovatelů. Dále je pozornost věnována např. výkladu pojmu „*vertikálně integrovaný podnik*“ a s ním souvisejících pojmů.

Třetí kapitola se věnuje institutu unbundlingu. Je v ní stručně charakterizována podstata jednotlivých forem unbundlingu. Rozebrána jsou nejprve ustanovení příslušných evropských směrnic, poté je představena podoba tuzemské úpravy, vzniklá jako výsledek transpozice daných směrnic.

Čtvrtá kapitola poskytuje stručný výklad o problematice certifikací a licencí.

Poslední kapitola se zabývá cenovou regulací. Stručně je popsána její charakteristika a právní předpisy i jiné dokumenty, na jejichž základě je uskutečňována. Pozornost je věnována též regulačnímu orgánu, způsobu stanovení cen elektřiny a plynu i jednotlivým složkám cen. Ve svém závěru tato kapitola obsahuje obsáhlejší polemiku o povaze cenových rozhodnutí, jakožto zásadních aktů cenové regulace.

V závěru práce jsou shrnuty klíčové poznatky celé práce.